

Дзюба Максим Віталійович,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Національної академії ДПСУ імені
Б. Хмельницького
Науковий керівник: викладач кафедри теорії
права та кримінально-процесуальної
діяльності факультету правоохоронної
діяльності Національної академії ДПСУ
імені Б. Хмельницького, кандидат
юридичних наук *Семенюшина-Фіголь Б. М.*

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Поняття доброчесності є досить складною категорією. Адже, у Великому тлумачному словнику сучасної української мови поняття доброчесність розглядається як властивість за значенням добродісний, висока моральна чистота, чесність. Добродісний – який живе чесно, дотримується всіх правил моралі. Який є проявом чесності, моралі [1, с. 308]. На законодавчому рівні такий термін вживається у законах України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні» [2], «Про запобігання корупції» [3], «Про державну службу» [4].

Зокрема, одним із принципів, відповідно до якого здійснюється державна служба, є принцип доброчесності, суть якого полягає у спрямованості дій державного службовця від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень [4].

Правилами етичної поведінки державних службовців визначено основні ознаки доброчесності, це:

1) Спрямованість дій на захист публічних інтересів, забезпечення пріоритету загального блага громадян над особистими, приватними або корпоративними інтересами;

2) Неприпустимість використання державного майна в особистих цілях;

3) Недопущення наявності конфлікту між публічними й особистими інтересами;

4) Нерозголошення та невикористання інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням державним службовцем своїх обов'язків, у тому числі після припинення служби, крім випадків, установлених законом;

5) Недопущення надання будь – яких переваг і виявлення прихильності до окремих фізичних та юридичних осіб, політичних партій, громадських і релігійних організацій [5].

Таким чином, добросесність – базовий принцип здійснення державної служби та основа етичної поведінки державних службовців з метою забезпечення публічної, професійної, політично неупередженої, ефективної, орієнтованої на громадян державної служби, яка функціонує в інтересах держави і суспільства. Сьогодні в умовах тотальної корупції в Україні, добросесність є головним інструментом запобігання конфлікту інтересів. Поняття корупції розглядається як використання посадовою особою свого службового становища з метою особистого збагачення.

Я вважаю, що не менш суттєвим є виникнення конфлікту інтересів, тобто наявності реальних або таких, що видаються реальними, суперечностей між приватними інтересами особи та її службовими повноваженнями, які можуть вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень [6].

Важливе значення для забезпечення добросесної державної служби відіграють і європейські стандарти в галузі люстрації, які переважно походять із трьох джерел: Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод і судової практики Європейського суду з прав людини; судової практики національних конституційних судів; Резолюцій Парламентської Асамблеї Ради Європи, а саме: Резолюцій 1996 про заходи щодо подолання наслідків минулих комуністичних тоталітарних систем та Резолюцій 2006 про необхідність міжнародного засудження злочинів тоталітарних комуністичних режимів [7].

Отже, з метою подальшого впровадження європейських стандартів добросесності в Україні, відповідно до Модельного кодексу поведінки державних службовців, необхідно розробити новий Кодекс добросесної поведінки публічних службовців з урахуванням нової редакції Закону України «Про державну службу» та нових змін до законодавства про запобігання корупції.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2009. С. 1383.
2. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки : Закон України від 14.10.2014 № 1699-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
3. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII.
4. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII.

5. Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців : постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 № 6.

6. Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років : Закон України від 09.04.2015 № 316-VII.

7. Європейська комісія «За демократію через право» (Венеціанська комісія). Проект Консультативного висновку щодо Закону «Про визначення критерію для обмеження повноважень несення державної служби, доступу до документів та оприлюднення інформації про колабораціонізм із органами державної безпеки» (Закону «Про люстрацію») Колишньої Югославської Республіки Македонія : Висновок № 694/2012. Страсбург. 30.11.2012.

Дич Вікторія Георгіївна,
слухач магістратури ННІ № 1 Національної
академії внутрішніх справ

ДІЯ ЗАСАД КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнний стан вніс свої корективи не тільки в життя звичайних громадян, але й в роботу правоохоронних органів. У національного судочинства з'явилися нові виклики: як організувати забезпечення основоположних конституційних прав громадян; як забезпечити безпеку судочинства від злочинних посягань; як спростити процедури кримінального процесу в умовах, що склалися, так, аби не порушувати основні права громадян? Тому ми вважаємо за потрібне привести приклади, які, на нашу думку, значно впливають на виконання завдань кримінального законодавства та завдань правоохоронних органів.

Однак, кримінальне судочинство почало свою трансформацію ще з 2014 року, а саме Кримінальний процесуальний кодекс України було доповнено розділом IX-1. Згідно з Законом від 12.08.2014 № 1631-VII «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливого режиму досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції», він називався «Особливий режим досудового розслідування воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції» і складався з однієї ст. 615 КПК України, якою було передбачено, що в місцевостях, де діє воєнний чи надзвичайний стан або антитерористична операція, повноваження слідчого судді, визначені КПК України, а також щодо обрання запобіжного заходу на строк до 30 днів передаються прокурору. Проте